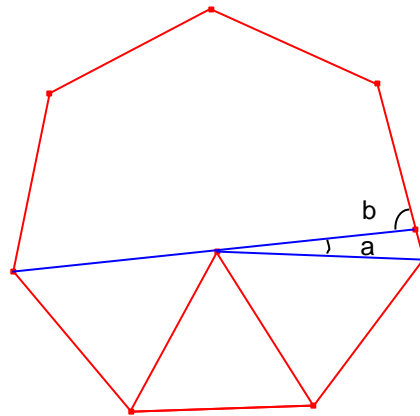
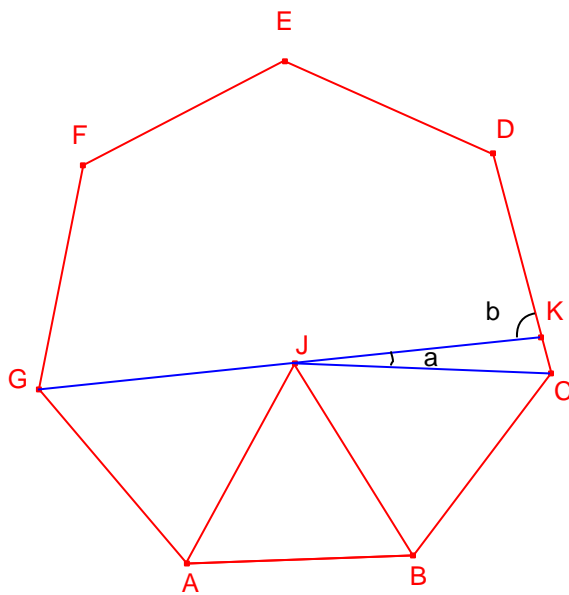

Problemes de Geometria per a l'ESO 503

5021.- La figura està formada per un heptàgon regular i un triangle equilàter.
 Calculeu $a + b$

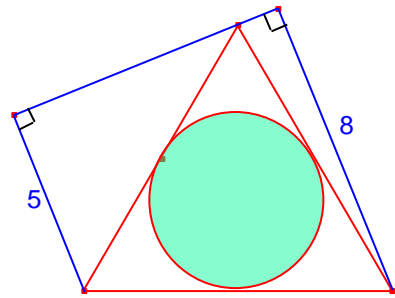

Solució:

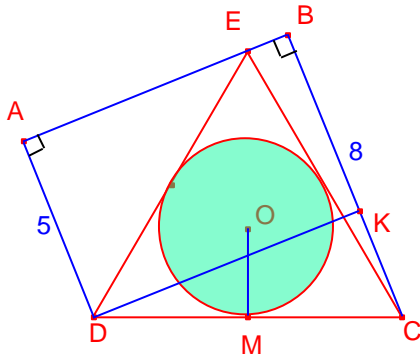

$$\begin{aligned} \text{angleABC} &= 900^\circ/7 \\ \text{angleGAJ} &= 480^\circ/7 \\ \text{angleAGJ} &= \text{angleAJG} = 390^\circ/7 \\ a &= 180^\circ - (2 \cdot 390^\circ/7 + 60^\circ) = 60^\circ/7 \\ \text{angleFGK} &= 510^\circ/7 \\ b &= 540^\circ - (3 \cdot 900^\circ/7 + 510^\circ/7) = 570^\circ/7 \\ a + b &= 90^\circ \end{aligned}$$

5022.- La figura està formada per un trapezi rectangle que conté un triangle equilàter.
 Calculeu l'àrea del cercle inscrit en el triangle equilàter

Solució:

Siga el trapezi rectangle $ABCD$ $A = B = 90^\circ$, $\overline{AD} = 5$, $\overline{BC} = 8$

Siga el triangle equilàter DCE de costat $\overline{AB} = v$

Siga M el punt mig del costat \overline{CD}

Siga K la projecció de D sobre el costat \overline{BC}

Aplicant el teorema de Pitàgores als triangles rectangles $\triangle DAE$, $\triangle CBE$:

$$\overline{AE} = \sqrt{c^2 - 25}, \overline{BE} = \sqrt{c^2 - 64}$$

$$\overline{DK} = \overline{AB} = \sqrt{c^2 - 25} + \sqrt{c^2 - 64}$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle DKC$:

$$3^2 + \left(\sqrt{c^2 - 25} + \sqrt{c^2 - 64}\right)^2 = c^2$$

$$80 - c^2 = 2\sqrt{c^4 - 89c^2 + 1600}$$

Elevant al quadrat i simplificant:

$$3c^4 - 196c^2 = 0$$

$$c = \frac{14\sqrt{3}}{3}$$

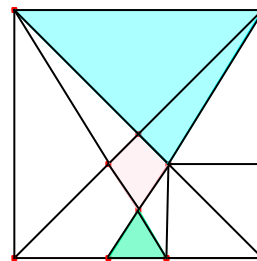
El radi de de la circumferència inscrita al triangle equilàter $\triangle DCE$ és:

$$\overline{OM} = \frac{1}{3} \frac{\sqrt{3}}{2} c = \frac{7}{3}$$

L'àrea del cercle és:

$$S_{\text{cercle}} = \frac{49}{9} \pi$$

5023.- La figura està formada per dos quadrats, un triangle isòscele verd, un cometa rosa i un triangle blau. Calculeu la proporció d'àrees *Blau : rosa : verd*

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de centre J i costat $\overline{AB} = 1$

Siga el quadrat $BEGF$ de costat $\overline{BE} = c$

$\overline{BI} = 1 - c$

Els triangles rectangles $\triangle IBC, \triangle FEC$

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{1 - c}{c} = \frac{1}{1 - c}$$

Resolent l'equació:

$$c = \frac{3 - \sqrt{5}}{2}$$

$$\overline{IG} = \overline{KF} = 1 - 2c = \sqrt{5} - 2$$

Els triangles rectangles $\triangle IMH, \triangle IGF$ són semblants i de raó 1 : 2

$$\overline{MH} = \frac{1}{2}c = \frac{3 - \sqrt{5}}{4}$$

$$\overline{FP} = 1 - c = 1 - \frac{3 - \sqrt{5}}{2} = \frac{\sqrt{5} - 1}{2}$$

L'àrea del triangle verd és:

$$S_{IGH} = \frac{1}{2}(\sqrt{5} - 2) \frac{3 - \sqrt{5}}{4} = \frac{5\sqrt{5} - 11}{8}$$

L'àrea del triangle blau és:

$$S_{CDF} = \frac{1}{2} \cdot 1 \cdot \frac{\sqrt{5} - 1}{2} = \frac{\sqrt{5} - 1}{4}$$

$$\overline{MJ} = \frac{1}{2}$$

$$\overline{HJ} = \overline{MJ} - \overline{MH} = \frac{1}{2} - \frac{3 - \sqrt{5}}{4} = \frac{-1 + \sqrt{5}}{4}$$

L'àrea del cometa rosa és:

$$S_{HFJK} = \frac{1}{2}(\sqrt{5} - 2) \frac{-1 + \sqrt{5}}{4} = \frac{7 - 3\sqrt{5}}{8}$$

La proporció entre l'àrea rosa i l'àrea verda és:

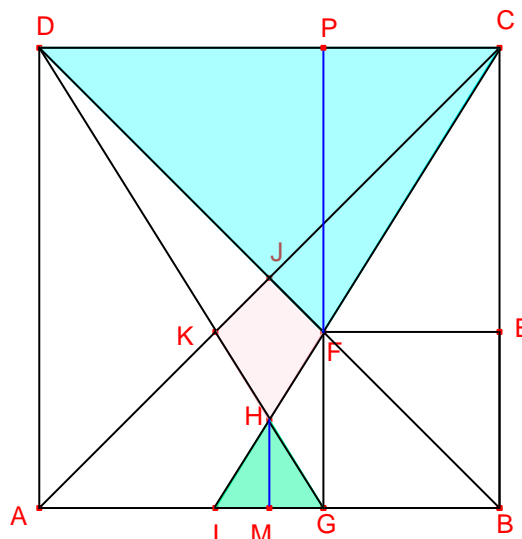
$$\frac{S_{HFJK}}{S_{IGH}} = \frac{\frac{7 - 3\sqrt{5}}{8}}{\frac{5\sqrt{5} - 11}{8}} = \frac{1 + \sqrt{5}}{2}$$

La proporció entre l'àrea blava i l'àrea verda és:

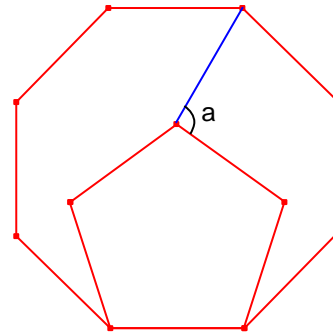
$$\frac{S_{CDF}}{S_{IGH}} = \frac{\frac{\sqrt{5} - 1}{4}}{\frac{5\sqrt{5} - 11}{8}} = 7 + 3\sqrt{5}$$

Les proporcions que cerquen són:

$$\text{Blau : rosa : verd} = 7 + 3\sqrt{5} : \frac{1 + \sqrt{5}}{2} : 1$$

5024.- La figura està formada per un octògon regular i un pentàgon regular.
 Calculeu la mesura de l'angle a

Solució:

Siga l'octògon regular $ABCDEFGH$ de costat $\overline{AB} = 1$

Siga el pentàgon regular $ABIJK$.

Siga $a = \angle EJI$

$\angle EJB = a + 36^\circ$

$\angle JBE = 90^\circ - 72^\circ = 18^\circ$

$$\overline{BE} = 1 + \sqrt{2}, \overline{BJ} = \frac{1 + \sqrt{5}}{2}$$

Aplicant el teorema del cosinus al triangle $\triangle BEJ$

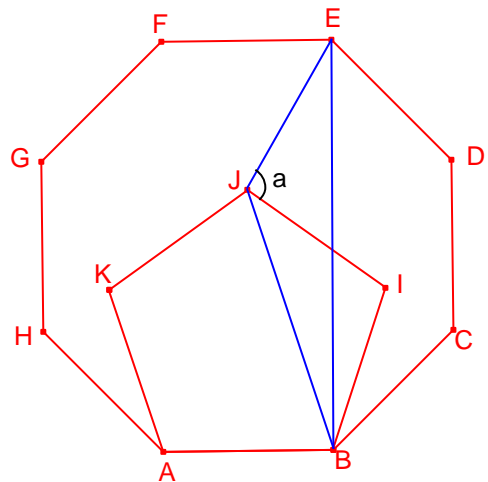
$$\overline{JE}^2 = \frac{3 + \sqrt{5}}{2} + 3 + 2\sqrt{2} - (1 + \sqrt{5})(1 + \sqrt{2}) \cos 18^\circ$$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle BEJ$

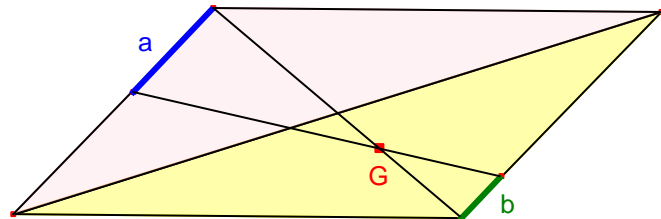
$$\frac{1 + \sqrt{2}}{\sin(a + 36^\circ)} = \frac{\overline{JE}}{\sin 18^\circ}$$

$$a + 36^\circ = 180^\circ - \arcsin \left(\frac{(1 + \sqrt{2}) \sin 18^\circ}{\sqrt{\frac{3 + \sqrt{5}}{2} + 3 + 2\sqrt{2} - (1 + \sqrt{5})(1 + \sqrt{2}) \cos 18^\circ}} \right)$$

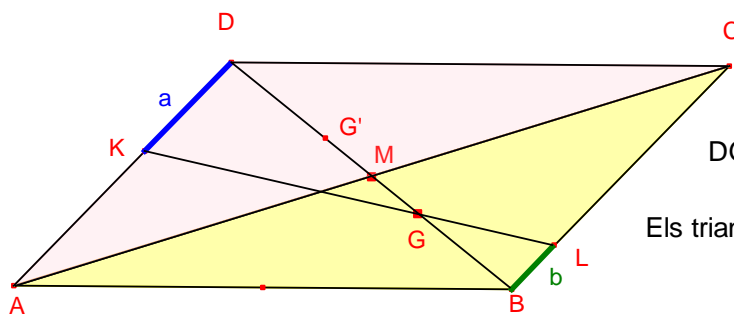
$$a \approx 96.26560259^\circ$$

5025.- La figura està formada per dos triangles iguals.
 Una recta passa pel baricentre del triangle groc.
 Calculeu la proporció $a : b$

Solució:

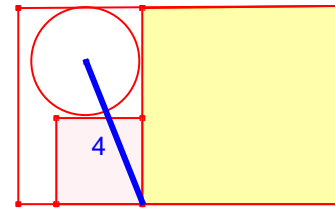
G' baricentre ACD

$$DG'=2k, G'M=k, GM=k, BG=2k$$

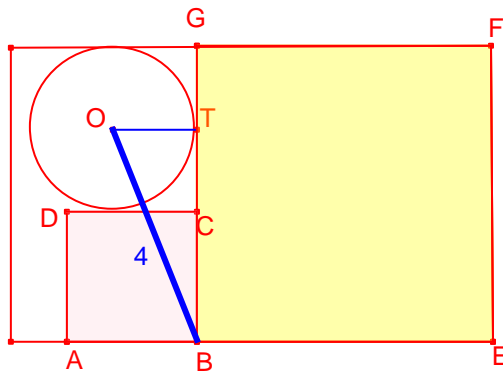
Els triangles BLG, CKG són semblants

$$a/b = 4k/(2k=2)$$

5026.- La figura està formada per dos quadrats ombrejats i una circumferència dins d'un quadrat. Calculeu la suma de les àrees dels dos quadrats.

Solució:

Siga el quadrat de $ABCD$ de costat $\overline{AB} = a$

Siga el quadrat $BEFG$ de costat $\overline{BE} = b$

Siga $\overline{OB} = 4$

$$\overline{CG} = b - a, \overline{OT} = \overline{GT} = \frac{1}{2}(b - a), \overline{BT} = b - \overline{GT} = \frac{1}{2}(a + b)$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\overset{\Delta}{BTO}$:

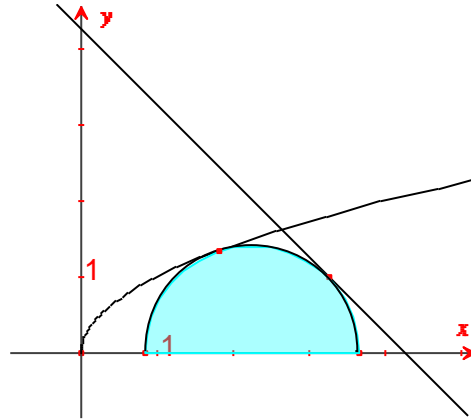
$$16 = \frac{1}{4}(a^2 + b^2 + 2ab) + \frac{1}{4}(a^2 + b^2 - 2ab)$$

$$a^2 + b^2 = 32$$

La suma de les àrees és:

$$S = a^2 + b^2 = 32$$

5027.- En la figura, la semicircumferència té el diàmetre en l'eix d'abscisses i és tangent a la recta $4x + 4y = 17$ i a la paràbola $y = \sqrt{x}$. Calculeu l'àrea del semicercle.

Solució:

Siga la semicircumferència de centre O i diàmetre $\overline{AB} = 2r$

Siga $O(a, 0)$

$\overline{OP} = \overline{OT} = r$

\overline{OP} és perpendicular a la recta tangent a la paràbola en el punt P .

\overline{OT} és perpendicular a la recta $4x + 4y - 17 = 0$

L'equació de la recta tangent a la paràbola en el punt $P(x_0, \sqrt{x_0})$ és:

$$r_t \equiv y = \frac{1}{2\sqrt{x_0}}(x - x_0) + \sqrt{x_0}$$

$$y = \frac{\sqrt{x_0}}{2x_0}x + \frac{1}{2}\sqrt{x_0}$$

La recta OP té pendent:

$$\frac{\sqrt{x_0}}{x_0 - a}$$

La recta OP i la recta tangent són perpendiculars.

Aleshores:

$$\frac{\sqrt{x_0}}{x_0 - a} \cdot \frac{\sqrt{x_0}}{2x_0} = -1$$

Simplificant:

$$x_0 = a - \frac{1}{2}$$

La distància del centre O a la recta $4x + 4y - 17 = 0$ és igual a la distància del centre O al punt P :

$$r = \left| \frac{4a - 17}{4\sqrt{2}} \right| = \sqrt{\frac{1}{4} + a - \frac{1}{2}}$$

Elevant al quadrat i simplificant:

$$16a^2 - 168a + 297 = 0$$

Resolent l'equació:

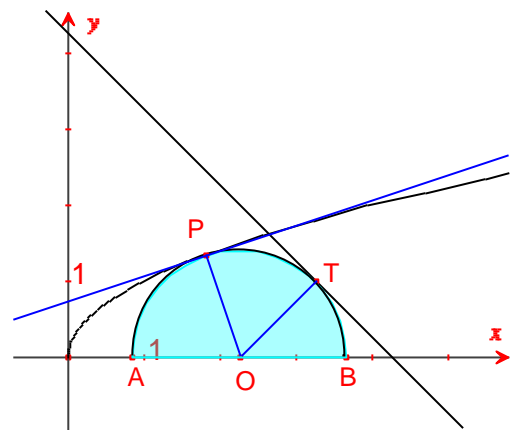
$$a = \frac{9}{4}$$

El radi del semicercle és:

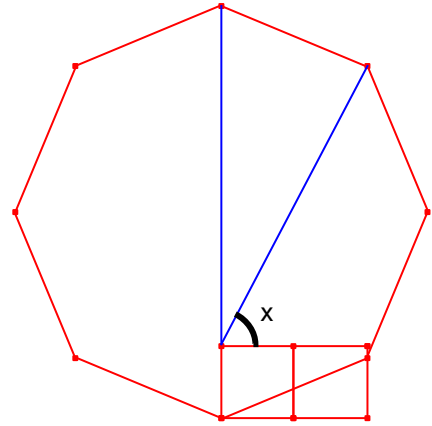
$$r = \sqrt{2}$$

L'àrea del semicercle és:

$$S_{\text{semicercle}} = \frac{1}{2}\pi(\sqrt{2})^2 = \pi$$

5028.- La figura està formada per un octògon regular i dos quadrats.
 Calculeu la mesura de l'angle x

Solució:

Siga l'octògon regular $ABCDEFGH$ de centre O i costat $\overline{AB} = 1$

Siga $x = \angle DJK = \angle MDJ$

$$\overline{MD} = \cos \frac{45^\circ}{2}, \overline{ME} = \sin \frac{45^\circ}{2}$$

$$\overline{AJ} = \frac{1}{2} \overline{MD} = \frac{1}{2} \cos \frac{45^\circ}{2}$$

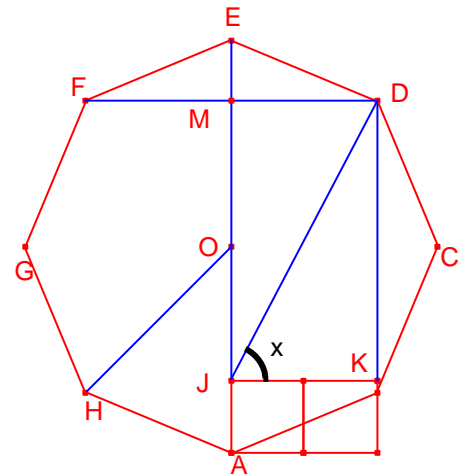
Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle HAO$:

$$\frac{\overline{OA}}{\sin \frac{145^\circ}{2}} = \frac{1}{\sin 45^\circ}$$

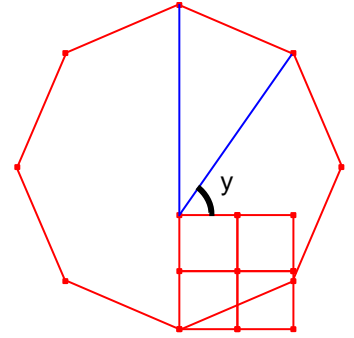
$$\overline{OE} = \overline{OA} = \frac{\cos \frac{45^\circ}{2}}{\sin 45^\circ}$$

$$\overline{JE} = 2 \cdot \overline{OA} - \overline{AJ} - \overline{ME} = 2 \cdot \frac{\cos \frac{45^\circ}{2}}{\sin 45^\circ} - \frac{1}{2} \cos \frac{45^\circ}{2} - \sin \frac{45^\circ}{2}$$

$$x = \arctan \frac{\overline{JE}}{\overline{MD}} = \arctan \frac{2 \cdot \frac{\cos \frac{45^\circ}{2}}{\sin 45^\circ} - \frac{1}{2} \cos \frac{45^\circ}{2} - \sin \frac{45^\circ}{2}}{\cos \frac{45^\circ}{2}} \approx 62^\circ 25' 2''$$

5029.- La figura està formada per un octògon regular i quatre quadrats.
 Calculeu la mesura de l'angle y

Solució:

Siga l'octògon regular $ABCDEFGH$ de centre O i costat $\overline{AB} = 1$

Siga $x = \angle DJK = \angle MDJ$

$$\overline{MD} = \cos \frac{45^\circ}{2}, \overline{ME} = \sin \frac{45^\circ}{2}$$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle $H\overset{\Delta}{A}O$:

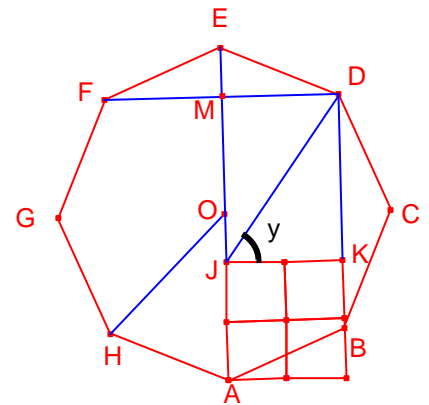
$$\frac{\overline{OA}}{\sin \frac{145^\circ}{2}} = \frac{1}{\sin 45^\circ}$$

$$\overline{OE} = \overline{OA} = \frac{\cos \frac{45^\circ}{2}}{\sin 45^\circ}$$

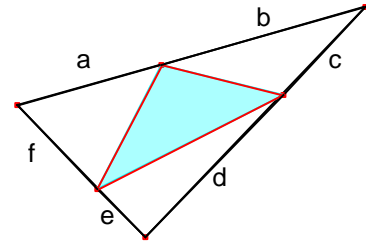
$$\overline{JE} = 2 \cdot \overline{OA} - \overline{MD} - \overline{ME} = 2 \cdot \frac{\cos \frac{45^\circ}{2}}{\sin 45^\circ} - \cos \frac{45^\circ}{2} - \sin \frac{45^\circ}{2}$$

$$y = \arctan \frac{\overline{JE}}{\overline{MD}} = \arctan \frac{2 \cdot \frac{\cos \frac{45^\circ}{2}}{\sin 45^\circ} - \cos \frac{45^\circ}{2} - \sin \frac{45^\circ}{2}}{\cos \frac{45^\circ}{2}}$$

$$\approx 54^\circ 44' 8''$$

5030.- La figura està formada per un triangle que té inscrit un altre triangle ombrejat.
 Calculeu la proporció entre l'àrea del triangle ombrejat i l'àrea del triangle exterior en funció de les mesures dels segments a, b, c, d, e, f

Solució:

Siga S_1 l'àrea del triangle $\triangle AFE$.

Siga S_2 l'àrea del triangle $\triangle BDF$.

Siga S_3 l'àrea del triangle $\triangle CED$.

Siga S l'àrea del triangle $\triangle DEF$.

La proporció entre les àrees dels triangles $\triangle AFE, \triangle ABC$ és:

$$\frac{S_1}{S_{ABC}} = \frac{\frac{1}{2} \cdot de \cdot \sin A}{\frac{1}{2} \cdot (c + d)(e + f) \cdot \sin A}$$

$$S_1 = \frac{de}{(c + d)(e + f)} S_{ABC}$$

Anàlogament:

$$S_2 = \frac{bc}{(a + b)(c + d)} S_{ABC}, S_3 = \frac{af}{(a + b)(e + f)} S_{ABC}$$

L'àrea del triangle ombrejat és:

$$S = S_{ABC} - \left(\frac{de}{(c + d)(e + f)} S_{ABC} + \frac{bc}{(a + b)(c + d)} S_{ABC} + \frac{af}{(a + b)(e + f)} S_{ABC} \right)$$

Simplificant:

$$\frac{S}{S_{ABC}} = \frac{ace + bdf}{(a + b)(c + d)(e + f)}$$

